

DRUHÁ BRNĚNSKÁ KONFERENCE O TEORII VERŠE

Ve dnech 18.—20. října 1966 se konala v aule filosofické fakulty UJEP v Brně druhá versologická konference s mezinárodní účastí. Pořádání se opět ujala katedra české literatury a literární vědy při filosofické fakultě UJEP ve spolupráci s Literárněvědnou společností při ČSAV. Konferenci předsedal prof. dr. Josef Hrabák, DrSc., tajemníkem byl doc. dr. Jiří Levý, DrSc.

Na rozdíl od první konference (13.—16. května 1964), která chtěla především obhlédnout terén, a proto byla plánována poměrně extenzivně — jejím tématem byly vlastně všechny „aktuální otázky verše“ —, došlo nyní k zintenzívnění plánovitým zúžením problematiky. Náplň jednání byla zvolena tak, aby se soustředilo ke dvěma otázkám, jejichž řešení si vyžaduje co nejširší výměnu názorů: k sémantice verše a k matematickému rozboru verše. Protože tato tematika nebyla zvolena náhodně a živelně, ale vyplynula ze skutečných a živých badatelských potřeb, konference se stala nejen přehlídkou vykonané práce, ale i místem pro ujasňování problémů, stanovení dalších úkolů i hledání cest k jejich řešení, a tím i k plánování další versologické práce.

I když byla těžiskem jednání sémantika verše a jeho matematický rozbor, konference nevyzněla ani úzce, ani abstraktně, protože se okolo těchto základních témat seskupily další tematické okruhy, ať už se obíraly srovnávací versologií a strukturou verše, nebo některými speciálnějišími otázkami verše českého a slovenského. Tak nepřinesly referáty jen obecná zjištění nebo postuláty, ale i konkrétní materiály.

Charakteristickým znakem konference bylo její bohaté obeslání. Práce se zúčastnili nejen zástupci všech filosofických fakult v ČSSR a ústavů ČSAV, ale také badatelé zahraniční, a to z Jugoslávie (Sv. Petrović, Zagreb), NDR (H. Raab, Rostock), NSR (H. Lüdtke, Freiburg im Br., a I. Mahnkenová, Göttingen), Polska (M. Dłuska, Kraków; Z. Kopczyńska, Warszawa; M. R. Mayenowa, Warszawa; L. Pszczołowska, Warszawa; J. Woronczak, Wrocław) a SSSR (J. Lotman, Tartu; Z. Mincová, Tartu; G. Gaččiladze, Tbilisi, se nemohl dostavit, ale dal svou přednášku účastníkům konference písemně k dispozici).

Jednání konference bylo přesvědčivým dokladem stále rostoucího zájmu o problémy versifikace v mezinárodním měřítku. Znova se ukázala potřeba i užitečnost výměny názorů a střetávání stanovisek mezi badateli různých zemí, což potvrdila i diskuse a zejména živá výměna názorů v menších specializovaných, ad hoc tvořených zájmových kroužcích. Účastníci se rozcházelí s přáním, aby se v pořádání versologických konferencí v Brně pokračovalo. Zejména se ukázala potřeba intenzivního srovnávacího studia slovenského verše.

V tomto sborníku otiskujeme všechny příspěvky, které byly redakci dodány do šesti měsíců po ukončení konference. Jsou seřazeny a spojeny do skupin v témž pořadí, v jakém byly předneseny, resp. v jakém bylo jejich přednesení plánováno. Pro nedostatek místa nebylo pohřichu možno zachytit diskusi.

Redakci sborníku byl pověřen docent Levý, ale neočekávaná a předčasná smrt dne 17. ledna 1967 mu vyrazila péro z ruky; redakčních prací se proto ujal doc. dr. Karel Palas, CSc.

JOSEF HRABÁK